

dəstəklədiyini, iş adamlarına gələcəkdə də lazımı kömək göstərəcəyini bəyan etmişdi. Dövlət rəhbəri inhisarçılıq, sahibkarlara süni maneələrin yaradılması, hüquq-mühafizə orqanlarının iş adamlarının fəaliyyətinə müdaxiləsi hallarını daim pisləmiş, bu münasibət konkret qərarlarla müşayiət olunmuşdur. Antiinhisar fəaliyyətinin gücləndirilməsi, inflyasiyanın qarşısının alınması üçün əsaslı tədbirlərin görülməsi, qeydiyyat sisteminin sadələşdirilməsi, yerlərlə regional iqtisad məhkəmələrinin yaradılması və s. kimi tədbirlər bunun əyani təəcəssümüdür.

Ümumilikdə, 20 il əvvəl Azərbaycan ilə eyni səviyyədə qərarlaşan postsövet ölkələri indi iqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə respublikamızla rəqabətə davam gətirə bilmirlər. Azərbaycanın iqtisadi inkişaf dinamikası əvvəlcə resurslara əsaslanırdısa, hazırda iqtisadi şaxələndirmənin nəticəsi olaraq qeyri-neft sektoru üstün artım tempi qazanmışdır. Bəzən ölkəmiz dünya iqtisadiyyatında yeni təmayülləri hətta Avropa ölkələrini qabaqlamaqla mənimsəyir. Məsələn, Azərbaycan resursla zəngin olan ölkələr sırasında enerji səmərəliliyi sahəsində ən yüksək nailiyyət qazanmış və Şərqi Avropada “yaşıl iqtisadiyyat”ın tədqiqini aparan ilk ölkə olmuşdur.

Dövlətimizin rəhbəri Azərbaycanı müasir və qüdrətli dövlətə çevirmək məqsədini, sadəcə, dekloratīv bəyanatlarla ifadə etmir, onun konkret icra mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi istiqamətində də konkret addımlar atır. Dövlət başçısının son illərdə imzaladığı “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” Konsepsiyası və

qərarlar qəbul edir, struktur islahatları həyata keçirir. Dövlətimizin başçısının 2019-cu il 14 yanvar tarixli “Azərbaycan Respublikasında dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” fərmanı idarəetmə sistemində çevikliyin və səmərəliliyin təmin olunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Son illərdə İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin, Maliyyə Sabitliyi və Turizm, Apellyasiya şuralarının, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin və digər zəruri qurumların yaradılması aparılan islahatların səmərəliliyini daha da yüksəltmişdir. Ümumilikdə, “ASAN xidmət”, “ASAN kommunal” və “DOST” kimi modern xidmət mərkəzlərinin yaradılması Azərbaycanda müasir idarəetmə sisteminin mahiyyətini, fəlsəfəsini ifadə edir.

Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və xalqımızın azad siyasi iradəsinin təntənəsi kimi tarixləşmiş 2016-cı ilin 26 sentyabr referendumu ilə Azərbaycan Respublikasında vitse-prezident vəzifələrinin təsis edilməsi, 2017-ci ilin 21 fevralında Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti vəzifəsinə təyin olunması, bu mənada, postneft dövründə Azərbaycanda həyata keçirilən çoxşaxəli islahatların davamlılığını və dövlət idarəçiliyinin səmərəliliyini yüksəltmək məqsədinə xidmət etmişdir. Bu təyinat ölkəmizin elm və təhsil sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlərin uğurlu davamına təminat yaratmış və islahatlara yeni nəfəs vermişdir.

Vətənə və xalqa şərəfli xidmət nümunəsi

Siyasi lider amili sabahına biganə olmayan hər bir xalqın taleyində müstəsna təşkil edir. Bu funksiyası, adətən, böyük nüfuzu, fəallığı, təşəbbüskarlığı, enerjisi ilə fərqlənən, fitri idarəçilik keyfiyyətlərinə malik olan seçilmiş insanlar yerinə yetirirlər. Bu realiaqlar fonunda aşkar görünür ki, müstəqil Azərbaycanın son illərdə Cənubi Qafqaz regionunda mühüm rolunu və mövqeyi ilə seçilən aparıcı dövlət statusunda çıxış etməsi təkcə respublikanın zəngin təbii sərvətləri ilə şərtlənmişdir. Analoji təərəqqi yolu keçmiş ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda zəngin təbii resursların xalqın mənafeyinə uyğun səmərəli realizə edilməsi, hər bir fərdin marağı və mənafeyinə cavab verən inkişaf strategiyasının həyata keçirilməsi bilavasitə məhz siyasi lider amili ilə də bağlıdır. Dünya şöhrətli siyasət və dövlət xadimi, ümummilli lider Heydər Əliyevin milli maraqları nəzərə almaqla yürütdüyü siyasəti XXI əsrin başlanğıcında bütün sahələrdə layiqincə davam etdirən varis—Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi bölgədə və dünyada layiqli yerini tapmasını, regional liderliyini təmin etmişdir. Dövlətimizin başçısı ötən 16 ildə ümummilli liderin əsasını qoyduğu çoxşaxəli islahatları uğurla davam etdirərək yeni siyasi vəziyyətin tələblərinə uyğun zənginləşdirmiş, hər bir vətəndaşın mənafeyinə xidmət edən iqtisadi siyasət həyata keçirmişdir.

Ötən dövrün realiaqları deməyə əsas verir ki, ölkə rəhbəri İlham Əliyev hər bir mərhələdə hökumətin qarşısında hansı əsas problemlərin, prioritet vəzifələrin dayandığını dəqiq müəyyənləşdirərək onların həlli üçün konkret planların, proqramların hazırlanmasını və mobil, peşəkar, yüksək iş qabiliyyətli komanda vasitəsilə reallaşdırılmasını təmin etmişdir. “Əsl siyasət konkret, real iş görməkdən ibarətdir”—tezisini irəli sürmüş Azərbaycan Prezidenti bu siyasəti hər bir ölkə vətəndaşının həyatında gerçəklilikə çevirmək üçün ciddi siyasi iradə, qətiyyət və əzmkarlıq nümayiş etdirmişdir.

Hələ 2003-cü ildə dövlət başçısı kimi səlahiyyətlərinin icrasına başlayarkən “Mən hər bir azərbaycanlının Prezidenti olacağam”—deyən dövlət başçısı İlham Əliyev ötən 16 ildə cəmiyyətdə mütləq çoxluğun böyük rəğbət və etimad göstərdiyi liderə çevrilmişdir. Ümummilli liderin respublikaya rəhbərliyinin bütün dövrlərində ardıcıl və səmərəli islahatlar hesabına formalaşdırıldığı inkişaf potensialının ötən illərdə tam reallığa çevrilməsi, Azərbaycanın ideyalardan gerçəklilikə, nəzəriyyədən təcrübəyə qədəm qoyaraq müasir tarixinin ən parlaq yüksəlmiş dövrünü yaşaması günümüzün danılmaz həqiqətdir. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət deməyə əsas verir ki, respublikamız inkişafının müasir modelini müəyyənləşdirərək davamlı iqtisadi inkişafa və demokratiyaya doğru koronavirus deyil, təkamül yolu ilə irəliləməyə üstünlük verir. Dövlət başçısının bəyan etdiyi kimi, ölkəmizin sabit və tarazlı iqtisadi inkişafı yalnız demokratik yeniliklərin geniş tətbiqindən keçir.

Yeni neft strategiyasının uğurla davam etdirilməsi, Azərbaycanın xarici sərmayələr üçün cəlb ediciliyinin qorunması, milli iqtisadiyyatın müxtəlif sferalarına yönələn investiyaların qeyri-

neft sektoruna, regionların inkişafına doğru istiqamətləndirilməsi, sahibkarlıq fəaliyyəti üçün münbit şəraitin yaradılması, vətəndaşların sosial müdafiəsi son 16 illik iqtisadi siyasətin başlıca qayəsini təşkil etmişdir. Atılan ardıcıl addımlar Azərbaycanda işsizlik probleminin aradan qaldırılması, regionların tarazlı inkişafı, qeyri-neft sektoruna diqqətin artırılması, sahibkarlığın inkişafı yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində konkret nəticələrə müşayiət olunmuşdur.

Beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn öhdəliklərini tam şəkildə və vaxtında yerinə yetirən Azərbaycanın təşəbbüskarı olduğu transmilli layihələr hazırda Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft, Cənubi Qafqaz Boru Kəməri vasitəsilə Xəzər dənizinin enerji resursları region ölkələrinə və Avropaya nəql edilir. Reallaşdırılan ən mühüm layihələrdən olan Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi enerji əməkdaşlığımızı genişləndirərək Azərbaycanı Avropanın böyük təbii qaz təchizatçılarından birinə çevirir. Ötən illərdə, həmçinin Azərbaycanın tranzit imkanlarının reallaşması üçün digər iri layihələr də uğurla reallaşdırılmışdır. Bu baxımdan Beynəlxalq Dəniz Limanının və Gəmiqayıma Zavodunun istifadəyə verilməsi, Şimal–Cənub, Şərqi–Qərbi dəhlizləri çərçivəsində görülmə işlər, Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yolunun istifadəyə verilməsi xüsusi vurğulanmalıdır.

Azərbaycan Prezidenti möhtərəm İlham Əliyevin ötən müddətdə sahibkarlığın inkişafı istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlər də ardıcılıq, səmərəliliyi və sistemliliyi ilə diqqəti cəlb etmişdir. Hələ 2004-cü ilin 1 fevralında Bakı Biznes Mərkəzində yerli sahibkarlarla görüşən dövlət başçısı onları narahat edən məsələləri diqqətlə dinləmiş, sahibkarları

“Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələri” kimi konseptual əhəmiyyətli sənədlər deməyə əsas verir ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın uzunmüddətli inkişaf strategiyasının dərin elmi proqnozlar əsasında işlənilib hazırlanmasına çalışır.

Son illərin ən mühüm nailiyyətlərindən biri də qeyri-neft sektorunda artımın neft sektoru ilə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə yüksək olmasıdır. Bu fakt göstərir ki, “Neft bizim üçün məqsəd deyil, iqtisadiyyatı inkişaf etdirmək üçün vasitədir, — deyən dövlət başçısı İlham Əliyevin milli iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, neft amilindən asılılığın azaldılması istiqamətində həyata keçirdiyi siyasət artıq real nəticələrini verməyə başlayır. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev neft amilindən asılılığın tamamilə azaldılmasını ölkəmiz üçün prioritet məsələlərdən biri olduğunu xüsusi qeyd etmişdir: “Növbəti illərdə islahatlar mütləq davam etdiriləcəkdir. İndi bəzi suallar səslənir və hətta beynəlxalq ekspertlər maraqlanırlar ki, indi neftin qiyməti bir qədər qalxıb, bəs bu, apardığımız islahatlara təsir edəcək, ya etməyəcək? Bəlkə siz indi islahatları o qədər fəallıqla aparmayacaqsınız. Qətiyyənlə belə deyil. Mən bir daha demək istəyirəm ki, neftin qiymətinin artması, sadəcə olaraq, bizim valyuta ehtiyatlarımızı artıracaq. Ancaq bütün hökumət qurumları elə işləməlidirlər ki, sanki bizdə neft amili yoxdur. Ona görə biz gələcək iqtisadi inkişafımızı qeyri-neft sektorunun inkişafında görürük”.

2018-ci ilin 11 aprel seçkilərində xalqın böyük dəstəyi ilə Azərbaycana rəhbərlik kimi məsuliyyətli missiyanı növbəti mərhələdə də üzərinə götürmüş modern dövlət rəhbəri İlham Əliyev ona göstərilən etimadı müdrik və çevik fəaliyyəti ilə doğruldur, Azərbaycanı daha qüdrətli dövlətə çevirmək üçün əzmlə, qətiyyətlə çalışır. Təkcə onu demək kifayətdir ki, respublikamız son prezident seçkilərindən sonra daha da güclənmiş, zənginləşmiş, hərtərəfli inkişaf yolunda yeni uğurlara imza atmış insan amili həyata keçirilən siyasətin ana axarında yer almışdır. İndiki mərhələdə dövlətimizin başçısının idarəetmə kadrlarından başlıca tələbi yeniliklərlə ayaqlaşmaq, aparılan islahatların mahiyyətini düzgün dərk edərək ona dəstək vermək, bürokratik və neqativ amillərdən tamamilə uzaq olmaq, xalq üçün işləmək, hər bir vətəndaşın mənafeyini uca tutmaqdır.

Son aylarda həyata keçirilən əhəmiyyətli kadr dəyişiklikləri, Milli Məclisə vaxtından əvvəl seçkilərin idarəetmə fəlsəfəsinin dəyişdirilməsi vacibliyi ilə bağlı ciddi tələbatdan irəli gəlmişdir. Bu günlərdə xəbərdarlıqlardan nəticə çıxarmayan iki rayonun yerli icra strukturları rəhbərlərinin barəsində həbs-qəti imkan tədbirinin seçilməsi şəffaflıq naminə ciddi siyasi iradənin mövcudluğunu göstərir. Prezident qətiyyətlə ölkədə vətəndaşların mənafeyini əsas tutaraq dövlət idarəetməsi ilə bağlı bu və digər

2018-ci ilin 11 aprel seçkilərindən sonra sosialyönümlü islahatları daha da genişləndirən, ictimai rəy amilinə daha yüksək həssaslıqla yanaşan ölkə rəhbəri İlham Əliyevin və bu islahatların reallaşdırılmasına layiqli töhfələrini verən Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın xalqını sevən, vətəndaşlarının problemlərinə yüksək qayğı ilə yanaşan şəxsiyyət olduqları dünya miqyasında bir daha təsdiqlənmişdir.

Aparılan islahatlar ölkədə elm və təhsil sahələrində də ciddi dönüşə səbəb olmaqla, insan kapitalının güclənməsini təmin etmişdir. Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində son beş ildə ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulunun keyfiyyət göstəricilərində davamlı artım dinamikası müşahidə edilmişdir. Təhsil Nazirliyinin açıqladığı statistik məlumatlara əsasən, bu müddətdə qəbul imtahanlarında 300 baldan çox toplayanların sayı 26,5 faiz, 400 baldan çox toplayanların sayı 35,1 faiz, 500 baldan çox toplayanların sayı 51,5 faiz, 600 baldan çox toplayanların sayı isə 81,3 faiz artmışdır. Ölkədə ali təhsilə imkanları genişləndirilmiş, son 5 il ərzində qəbul olunan tələbələr sayında 20,8 faiz artım olmuş, bu göstərici cari ildə 41 min nəfər təşkil etmişdir.

İstedadlı uşaqlarla sistemli işin təşkili nəticəsində ölkədə bilik yarışmaları hərəkəti genişlənmiş, olimpiadalar hazırlıq mərkəzləri yaradılmışdır. Bu sahədə yeni ideya və təşəbbüslərin həyata keçirilməsi ilə bağlı “İstedadlı uşaq və gənclərin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı” hazırlanmış və hökumətin təqdim etdiyi missiyanı Təhsil Nazirliyinin qətbəbbüsü ilə “Təhsil haqqında” Qanuna edilmiş dəyişikliklərə əsasən, beynəlxalq olimpiada qaliblərinin istənilən ixtisas üzrə, respublika fənn olimpiadaları qaliblərinin müvafiq ixtisas üzrə müsabiqədənkənar ali məktəblərə qəbulu təsbit edilmişdir cəmiyyətdə çoxdan müzakirə edilən bu məsələ öz həllini tapmışdır.

Nəhayət bildirək ki, Azərbaycanda demokratikləşmə və modernləşmə sahəsində keyfiyyətcə yeni mərhələnin əsasını qoymuş 2018-ci ilin 11 aprel seçkiləri ölkəmizin innovativ əsasda inkişafına ciddi zəmin hazırlamış, islahatların elmi əsaslarla aparılacağı qənaətini daha da gücləndirmişdir. Son seçkilərdən dərhal sonra dövlətimizin başçısının siyasi iradəsilə hökumətin tərkibinin əsaslı şəkildə yenilənməsi, çevikliyi, müasirliyi, novatorluğu ilə fərqlənən, müasir innovasiyaları mənimsəyən gənclərin dövlət idarəetməsinin müxtəlif pillələrində irəli çəkilməsi islahatların səmərəliliyini təmin etmə, şəffaflığı artırmaq məqsədindən irəli gəlməklə, çox müsbət nəticələr verir və xalq tərəfindən fəal dəstəklənir.

**Mönsüm ALIŞOV,
“İdrak” liseyinin təsisçisi, pedaqoji
elmlər doktoru, professor**